ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/591 НА КОМИСИЯТА

от 1 декември 2016 година

за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за прилагане на ограничения на позициите по отношение на стокови деривати

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти ([1]), и по-специално член 57, параграфи 3 и 12 от нея,

като има предвид, че:

(1) С цел да се осигури хармонизиран в рамките на Съюза подход при прилагането на ограничения на позициите в стокови деривати, следва да бъде определена конкретна методология за изчисляване на тези ограничения. Методологията следва да предотвратява регулаторния арбитраж и да насърчава съгласуваността, като същевременно осигурява на компетентните органи достатъчно гъвкавост, за да вземат под внимание различията между отделните пазари на стокови деривати и пазарите на базовите стоки. Методологията за изчисляване на ограниченията следва да позволява на компетентните органи да намерят равновесие между целите за определяне на ограниченията на равнище, което е достатъчно ниско, за да не позволява на лицата, които държат позиции в тези стокови деривати, да извършват злоупотреби или да изкривяват пазара, и целите за подпомагане на правилното ценообразуване и условията за сетълмент, за разработване на нови стокови деривати и осигуряване на възможност стоковите деривати да продължават да подпомагат функционирането на търговските дейности на основния пазар на базовата стока.

(2) С цел да бъдат ясно определени някои от понятията, съдържащи се в Директива 2014/65/ЕС, както и за да бъдат конкретизирани техническите термини, необходими за целите на настоящия регламент, следва да бъдат дадени определения на редица термини, за да се гарантира еднаквото прилагане.

(3) Дългите и късите позиции в стоков дериват на участниците на пазара следва да бъдат нетирани едни спрямо други, за да се определи ефективният размер на позицията, която дадено лице контролира във всеки момент. Размерът на позицията, държана чрез договор за опции, следва да се изчислява въз основа на делта еквивалент. Тъй като съгласно настоящия регламент се прилага различна методология при изчисляването на ограниченията на позициите за договори за спот позиции и за други месечни позиции, такова нетиране следва да се прилага отделно за спот позициите и за другите месечни позиции.

(4) В Директива 2014/65/ЕС се изисква всички позиции, които се държат от други лица от името на дадено лице, да бъдат включени в изчисляването на ограничението на позициите на това лице и на ограниченията на позициите, които следва да се прилагат както на равнище субект, така и на групово равнище, и следователно е необходимо позициите да бъдат агрегирани на групово равнище. Ако предприятието майка може да контролира използването на позициите, е целесъобразно да се предвиди само агрегиране на групово равнище. По същия начин предприятията майки следва да агрегират позициите, държани от техните дъщерни предприятия, с позициите, които предприятието майка държи пряко, в допълнение към агрегирането на собствените позиции на дъщерните предприятия. В резултат на това агрегиране могат да се получат позиции, изчислени на равнището на предприятието майка, които са по-големи, или в резултат на нетиране на дълги и къси позиции, държани от различни дъщерни предприятия — позиции, които са по-малки в сравнение с позициите на дъщерното предприятие на индивидуално равнище. Позициите не следва да се агрегират на равнището на предприятието майка, ако се държат от предприятия за колективно инвестиране от името на техните инвеститори вместо от името на техните предприятия майки, в случаите, когато предприятието майка не може да контролира използването на тези позиции в своя полза.

(5) С понятието за един и същ стоков дериват следва да се установи строг праг, който да не допуска лицата да извършват неподходящо нетиране на позиции от различни стокови деривати с цел заобикаляне и отслабване на стабилността на ограничението на позицията по основния договор за стоковия дериват. Това не следва да възпрепятства компетентните органи да определят сходни ограничения на позициите за сходни договори за стокови деривати под координацията на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП). Следва да се счита, че стоковите деривати се търгуват в значителен обем на място на търговия само ако надвишават прага за ликвидност, определен в настоящия регламент, за достатъчен срок от време.

([1]) ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 173.

(6) Когато извънборсов договор се оценява въз основа на същата базова стока, която се доставя на същото място и при същите договорни условия, и ако има икономически резултат, който е тясно свързан с договор, търгуван на място на търговия, то такъв извънборсов договор следва да се счита за икономически еквивалентен независимо от малките разлики в договорните спецификации, засягащи размерите на партидите и датата на доставка. Също така, разликите в механизмите за управление на риска след сключването на сделката, като например договореностите за клиринг, не следва да представляват пречка за обявяването на такива договори за икономически еквивалентни. С цел да се предотврати неподходящо нетиране на потенциално доминиращи позиции, търгувани на място на търговия, чрез използване на двустранни договорености в извънборсови договори, както и с цел да се гарантира ефективното функциониране на режима за ограничения на позициите, на практика е необходимо стоковите деривати, търгувани извънборсово, да се считат за икономически еквивалентни на договорите от място на търговия само при ограничени обстоятелства. За да се възпре избягването на ограниченията на позициите и да се засили целостта на режима на ограниченията на позициите, е необходимо тясно определение на икономически еквивалентен извънборсов договор, което да не позволява на лицата да нетират извънборсова позиция спрямо множество други позиции или да упражняват право на преценка при избора на позиции, спрямо които тя да се нетира.

(7) С цел да се установи за кои позиции в стокови деривати обективно може да се измери, че намаляват риска, който е пряко свързан с търговската дейност, следва да бъдат осигурени определени критерии, включително да се използва счетоводното определение на договор за хеджиране, основано на правилата на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО). Счетоводното определение следва да може да се използва и от нефинансови субекти, въпреки че те не прилагат правилата на МСФО на равнище субект.

(8) В допълнение към това нефинансовите субекти следва да могат да използват техники за управление на риска, за да смекчат общите си рискове, произтичащи от търговската им дейност или дейността на групата им, включително рисковете, произтичащи от няколко географски пазара, няколко продукта, времевите перспективи или субектите („макро- или портфейлно хеджиране“). Когато нефинансов субект използва макро- или портфейлно хеджиране, той не може да създаде пряка връзка между конкретна позиция в стоков дериват и конкретен риск, произтичащ от търговската дейност, който следва да бъде хеджиран чрез стоковия дериват. Нефинансовият субект може да използва също така стоков дериват, който не е еквивалентен, за да хеджира конкретен риск, произтичащ от търговската дейност, когато не е наличен идентичен стоков дериват или когато по-тясно свързан стоков дериват няма достатъчно ликвидност („заместващо хеджиране“). В такива случаи политиките и системите за управление на риска следва да не допускат категоризиране на сделки, които не са свързани с хеджиране, като хеджиращи, и следва да могат да осигурят достатъчно подробна картина на хеджиращия портфейл, така че спекулативните компоненти да бъдат идентифицирани и включени в ограниченията на позициите. Позициите не следва да се определят като намаляващи рисковете, свързани с търговската дейност, единствено въз основа на това, че са включени на общо основание като част от намаляващ риска портфейл.

(9) Даден риск може да се развива с течение на времето и с цел стоковите деривати, първоначално създадени за намаляване на свързания с търговската дейност риск, да бъдат приспособени към това развитие, може да бъде необходимо те да бъдат нетирани чрез използване на допълнителни договори за стокови деривати, чрез които договорите за стокови деривати, които вече не съответстват на свързания с търговската дейност риск, се закриват. Освен това развитието на даден риск, по отношение на който са взети мерки чрез сключването на договор за позиция в стоков дериват с цел намаляване на този риск, не следва да доведе впоследствие до преоценка на тази позиция като непривилегирована сделка от самото начало.

(10) Нефинансовите субекти следва да могат да кандидатстват за освобождаване по отношение на хеджирането на търговските дейности преди сключване на договор за дадена позиция. В заявлението компетентният орган следва да получи ясен и кратък преглед на търговските дейности на нефинансовия субект по отношение на дадена базова стока, свързаните рискове и начина на използване на стоковите деривати за намаляване на тези рискове. Ограниченията на позициите се прилагат по всяко време и ако компетентният орган не предостави в крайна сметка освобождаване, нефинансовият субект следва да намали съответно всяка позиция, която надвишава ограничението, и може да подлежи на надзорни мерки при нарушаване на дадено ограничение. Нефинансовите субекти следва да извършват периодична преоценка на дейностите си, за да гарантират, че продължаващото прилагане на освобождаването е оправдано.

(11) Периодът на месечната спот позиция, който представлява времевият период непосредствено преди доставката при изтичането на срока на договора, е специфичен за всеки стоков дериват и може да не съответства точно на един месец. Следователно договорите за месечна спот позиция следва да се отнасят за договора, който представлява следващият договор с този стоков дериват, чийто падеж настъпва. Ограничаването на позициите, които дадено лице може да държи през периода, по време на който следва да се извърши доставката на физическата стока, ограничава количеството на доставяните стоки, които всяко лице може да достави или получи, като по този начин не се допуска физическите лица да натрупват доминиращи позиции, които могат да им позволят да свиват пазара чрез ограничаване на достъпа до стоката. Следователно стандартната базова стойност за ограничението на

месечната спот позиция за стокови деривати, които са със сетълмент с физическа доставка и с паричен сетълмент, следва да се изчислява като процент от очакваното количество на доставяните стоки. Компетентните органи следва да могат да прилагат график за намаляване на ограниченията на позициите от момента, в който даден договор се превърне в договор за месечна спот позиция, до неговия падеж, с цел да се гарантира с по-голяма точност адекватно определяне на ограниченията на позициите през целия период на месечната спот позиция и да се осигури правилен сетълмент.

(12) Ограничението за други месечни позиции се прилага за всички падежи, различни от месечната спот позиция. Стандартната базова стойност за ограничението на другите месечни позиции за стокови деривати, които са със сетълмент с физическа доставка и с паричен сетълмент, следва да се изчислява като процент от общия брой на откритите позиции. Разпределението на позициите по отношение на другите месечни позиции по договор за продукти често се концентрира в месеците, които са най-близо до падежа. Ето защо общият брой на откритите позиции представлява по-подходяща базова стойност за определяне на ограниченията на позициите, отколкото използването на усреднена стойност за всички падежи.

(13) Стандартното базово ограничение от 25 % от доставяните стоки и от откритите позиции е определено въз основа на опита на други пазари и други юрисдикции. С цел подпомагане на правилния сетълмент, функционирането на договора и на свързания с него базов пазар компетентните органи следва да променят базовата стойност, така че да може да бъде намалена най-много с 20 % (или 22,5 %, при някои деривати за селскостопански стоки) и увеличена най-много с 10 % (или 15 % при по-слабо ликвидни стокови деривати), в случай че това се налага поради характеристиките на пазара, например отсъствие на участници на пазара. Тъй като всяка корекция на базовата стойност се прилага само и доколкото се налага поради обективните характеристики на пазара, е необходимо да има възможност за временни корекции на базовата стойност. Компетентните органи следва да гарантират, че промяна на базовата стойност в посока надолу се извършва, когато е необходимо да бъдат предотвратени доминиращи позиции, както и за да бъде подпомогнато правилното ценообразуване на стоковия дериват и на свързаната с него базова стока. Обхватът показва, че Директива 2014/65/ЕС включва по-широк диапазон от стокови деривати и пазари в сравнение с други пазари и юрисдикции. Определението на стоков дериват в член 2, параграф 1, точка 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) е широко, като обхваща и секюритизирани деривати, и деривати с паричен сетълмент, които нямат материална базова стока, като например свързаните с климатични променливи. Концепцията за спот позициите и за другите месечни позиции не се прилага за секюритизирани деривати. Доставяните стоки не могат да бъдат използвани за установяване на ограничения на позициите за деривати без материална базова стока. Следователно компетентните органи следва да могат да разширяват или променят методологиите, така че да определят ограниченията на позициите за тези стокови деривати въз основа на различни параметри, като брой на емитираните ценни книжа или използване на открити позиции също за месечните спот позиции.

(14) При определени стокови деривати, по-специално за електроенергия и газ, се предвижда материалната базова стока да се доставя непрекъснато на определен период от време, като например ден, месец или година. Освен това определени договори с по-продължителен период на доставка, като например година или тримесечие, могат автоматично да бъдат заменени от свързани договори с по-кратък период на доставка, като например тримесечие или месец (каскадни договори). В тези случаи, ограничението на месечната спот позиция за договора, който подлежи на замяна преди доставката, би било неподходящо, тъй като то няма да обхване изтичането на периода и физическата доставка, или паричния сетълмент на договора. Доколкото периодите на доставка на договорите за същата базова стока се припокриват, следва да се прилага единно ограничение на позициите за всички свързани договори, така че позициите по онези договори, които потенциално могат да бъдат изпълнени, да бъдат правилно отчетени. За да бъде улеснено това, свързаните договори следва да се измерват в единиците на базовата стока и да бъдат агрегирани и нетирани по съответния начин.

(15) За определени деривати за селскостопански стоки, които оказват съществено въздействие върху потребителските цени на храните, методологията позволява на компетентния орган да определи базово ограничение и ограничение на позициите под минимума на общия диапазон, когато разполага с доказателства за спекулативна дейност, оказваща значително влияние върху цените.

(16) Компетентните органи следва да оценят дали факторите, изброени в член 57, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС, налагат промяна на базовата стойност, за да определят окончателното равнище на ограничението на позициите. Тези фактори следва да се вземат предвид при оценката като фактори от значение за въпросния стоков дериват. Методологиите следва да осигуряват насока за начина на определяне на ограничението, без от компетентния орган да се отнема правото на крайно решение за подходящо ограничение на позициите за стоков дериват с цел предотвратяване на пазарни злоупотреби. Факторите следва да бъдат важен ориентир за компетентните органи, както и за ЕОЦКП, и да ги улесняват в процеса на формиране на становища, както и в усилията им да постигнат съгласуваност на ограниченията на позициите в целия Съюз, включително чрез оценка на въздействието на волатилността при всеки отделен случай и с необходимата честота, за да се гарантира, ограниченията на позициите продължават да бъдат подходящи.

([1]) Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).

(17) Ограниченията на позициите не следва да създават пречки пред разработването на нови стокови деривати или да възпрепятстват адекватното функциониране на по-слабо ликвидните части на пазарите за стокови деривати. Когато прилагат методологията, компетентните органи следва да вземат предвид времето, необходимо за генериране и привличане на ликвидност както за новите, така и за съществуващите стокови деривати, и по-специално за стокови деривати, които могат да подпомагат управлението на риска на специфични или недостатъчно развити пазари, или да разработват нови механизми за хеджиране на нови стоки. Като се има предвид широкият спектър от пазари и стоки, за които се прилага режимът на ограниченията на позициите, не съществува един предварително определен период от време, който в достатъчна степен да обхване превръщането на договор за стоков дериват от нов във вече установен договор. Съществуват също така много договори за стокови деривати, които могат никога да не привлекат достатъчно участници или ликвидност, за да позволят ефективното прилагане на ограниченията на позициите без риск участниците редовно и непреднамерено да нарушават ограниченията и впоследствие да предизвикват смущения в ценообразуването и сетълмента на тези стокови деривати. С цел справяне с тези рискове за ефективното функциониране на пазарите, в методологията се предвижда поетапен подход, при който ограничението на месечната спот позиция и на другите месечни позиции се фиксира на равнище от 2 500 партиди за стокови деривати и 2,5 милиона емитирани ценни книжа за секюритизирани деривати с базова стока до надвишаването съответно на прага от 10 000 партиди или 10 милиона ценни книжа. При договорите, надвишаващи тези прагове, докато са все още относително неликвидни, следва да съществува възможност, когато е целесъобразно, да се използва по-високо ограничение, за да се гарантира, че търговията с такива договори не е неправомерно ограничена.

(18) Броят, съставът и ролята на участниците на пазара в стоков дериват могат да влияят върху характера и размера на позициите, които някои участници държат на пазара. По отношение на някои стокови деривати определени участници на пазара могат да държат голяма позиция, която отразява ролята им при купуването и продаването, както и при доставката на стоката, когато се намират на противоположната страна на пазара спрямо по-голямата част от останалите участници на пазара, като осигуряват ликвидност или услуги по управление на риска за основния пазар на базовата стока.

(19) Доставката, използването, достъпът до базовите стоки и тяхната наличност са характеристики на основния пазар на базовата стока. Чрез оценка на по-детайлни компоненти на тези характеристики, например нетрайността на стоките и начина на транспортиране, компетентният орган може да определи гъвкавостта на пазара и да промени съответно ограниченията на позициите.

(20) При някои стокови деривати може да съществува голямо несъответствие между откритите позиции и доставяните стоки. Такова несъответствие може да възникне, когато обемът на търговията с деривати е относително малък в сравнение с доставяните стоки, като в този случай откритите позиции ще бъдат по-малко в сравнение с обема на доставяните стоки, или когато например определен стоков дериват се използва широко за хеджиране на много различни рискови експозиции, поради което и обемът на доставяните стоки е по-малък от откритите позиции. Такива съществени различия между откритите позиции и доставяните стоки оправдават промяната в посока нагоре или надолу спрямо базовата стойност, приложима към ограниченията на другите месечни позиции, с цел да се избегнат смущенията на пазара, когато наближи месечната спот позиция.

(21) Отново с цел да бъдат ограничени смущенията на пазарите в резултат на големи несъответствия между изчисленията на обема на доставяните стоки и откритите позиции при наближаването на месечната спот позиция, се предвижда доставяните стоки да включват всички заместващи класове или видове на дадена стока, които могат да бъдат доставени при сетълмента на договора за стоковия дериват при условията на същия договор.

(22) Новата нормативна уредба на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти, съдържаща се в Директива 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 600/2014, се прилага от 3 януари 2017 г. Настоящият регламент следва да се прилага от същата дата с цел да се осигури съгласуваност и правна сигурност.

(23) Настоящият регламент се основава на проектите на регулаторни технически стандарти, предадени на Комисията от ЕОЦКП.

(24) ЕОЦКП проведе открити обществени консултации относно проектите на регулаторни технически стандарти, въз основа на които е изготвен настоящият регламент, анализира потенциалните свързани разходи и ползи и поиска становището на Групата на участниците от сектора на ценните книжа и пазарите, създадена с член 37 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета ([1]),

([1]) Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

В настоящия регламент се определят правила за изчисляване на нетната позиция, която дадено лице държи в стоков дериват, и методологията за изчисляване на ограниченията на позициите по отношение на размера на тази позиция.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „нефинансов субект“ означава физическо или юридическо лице, различно от:

а) инвестиционен посредник, лицензиран в съответствие с Директива 2014/65/ЕС,

б) кредитна институция, лицензирана в съответствие с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]),

в) застрахователно предприятие, лицензирано в съответствие с Директива 73/239/ЕИО на Съвета ([2]);

г) застрахователно предприятие, лицензирано в съответствие с Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]);

д) презастрахователно предприятие, лицензирано в съответствие с Директива 2005/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]);

е) предприятие за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) и, когато е целесъобразно, негово управляващо дружество, лицензирано в съответствие с Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([5]);

ж) институция за професионално пенсионно осигуряване по смисъла на член 6, буква а) от Директива 2003/41/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([6]),

з) алтернативен инвестиционен фонд, лицензиран в съответствие с Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([7]),

([1]) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО.(ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

([2]) Първа директива 73/239/ЕИО на Съвета от 24 юли 1973 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до и упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане (ОВ L 228, 16.8.1973 г., стр. 3).

([3]) Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно животозастраховането (ОВ L 345, 19.12.2002 г., стр. 1).

([4]) Директива 2005/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2005 г. относно презастраховането и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО и 92/49/ЕИО на Съвета, както и на Директиви 98/78/ЕО и 2002/83/ЕО (ОВ L 323, 9.12.2005 г., стр. 1).

([5]) Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

([6]) Директива 2003/41/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 юни 2003 г. относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ОВ L 235, 23.9.2003 г., стр. 10).

([7]) Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1).

и) централен контрагент (ЦК), лицензиран в съответствие с Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([1]),

й) централен депозитар на ценни книжа, лицензиран в съответствие с Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

Даден субект от трета държава е нефинансов субект, ако съгласно горепосочените нормативни актове не се изисква той да бъде лицензиран, при условие че този субект е установен в Съюза и попада в обхвата на законодателството на Съюза;

2) „договор за месечна спот позиция“ означава договор за стоков дериват по отношение на конкретна базова стока, чийто падеж е следващият, който ще настъпи, в съответствие с правилата, определени от мястото на търговия;

3) „договор за други месечни позиции“ означава всеки договор за стоков дериват, който не е договор за месечна спот позиция.

ГЛАВА II

МЕТОД ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА РАЗМЕРА НА НЕТНАТА ПОЗИЦИЯ НА ДАДЕНО ЛИЦЕ

Член 3

Агрегиране и нетиране на позиции в стоков дериват

(член 57, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Нетната позиция на лице, сключило договор за стоков дериват, представлява агрегирането на позициите, държани в този стоков дериват, търгуван на място на търговия, в стокови деривати, които се считат за един и същ стоков дериват с този стоков дериват в съответствие с член 5, параграф 1, и в икономически еквивалентни извънборсови договори съгласно член 6.

2. Когато дадено лице държи както дълги, така и къси позиции в някой от стоковите деривати, посочени в параграф 1, лицето нетира тези позиции, за да определи нетната си позиция за този стоков дериват.

3. Позициите, които се държат от нефинансов субект в стокови деривати, за които обективно може да се измери, че намаляват риска в съответствие с член 7, както е одобрено от компетентния орган съгласно член 8, не се агрегират за целите на определянето на нетната позиция на този нефинансов субект.

4. Дадено лице определя отделно нетната позиция, която държи в стоков дериват, както за договори за месечна спот позиция, така и за договори за други месечни позиции.

Член 4

Метод за изчисляване на позициите за правни субекти в рамките на група

(член 57, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Дадено предприятие майка определя нетната си позиция чрез агрегиране на следните позиции в съответствие с член 3:

а) своята собствена нетна позиция;

б) нетните позиции на всяко от своите дъщерни предприятия.

2. Чрез дерогация от параграф 1 предприятието майка на предприятие за колективно инвестиране или, когато предприятието за колективно инвестиране е назначило управляващо дружество, предприятието майка на това управляващо дружество не агрегира позициите в стоковите деривати в предприятие за колективно инвестиране, когато не влияе по никакъв начин върху инвестиционните решения по отношение на откриването, притежаването или закриването на тези позиции.

([1]) Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 1).

Член 5

Едни и същи стокови деривати и значителни обеми

(член 57, параграф 6 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Стоков дериват, търгуван на място на търговия, се счита за същия стоков дериват, както търгувания на друго място на търговия, когато са изпълнени следните условия:

а) двата стокови деривата имат идентични договорни спецификации, срокове и условия, като се изключват механизмите за управление на риска след сключването на сделките;

б) двата стокови деривата формират единна заменяема група от открити позиции или, в случай на стокови деривати, както са определени в член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС, от емитирани ценни книжа, при които позициите, които се държат в стоковия дериват, търгуван на едно място на търговия, могат да бъдат закрити срещу позициите, които се държат в стоковия дериват, търгуван на другото място на търговия.

2. Счита се, че даден стоков дериват се търгува в значителен обем на място на търговия, когато търговията със стоковия дериват на това място на търговия за период от три последователни месеца:

а) надвишава средния дневен брой открити позиции от 10 000 партиди за спот позициите и другите месечни позиции общо; или

б) в случай на стокови деривати, както са определени в член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС, когато броят на търгуваните единици, умножен по цената, надвишава средната сума от 1 милион евро дневно.

3. Мястото на търговия, на което се осъществява най-големият обем от търговията в същия стоков дериват, представлява мястото на търговия, на което в продължение на една година е налице:

а) най-големият общ среден брой открити позиции дневно; или

б) при стокови деривати, както са определени в член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС — най-голямата средна сума дневно.

Член 6

Извънборсови договори, икономически еквивалентни на стоковите деривати, търгувани на места на търговия

(член 57, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

Извънборсов дериват се счита за икономически еквивалентен на стоков дериват, който се търгува на дадено място на търговия, когато има идентични договорни спецификации и условия, като се изключват различните спецификации на размера на партидите, датите за доставка, които се различават с по-малко от един календарен ден, и различните механизми за управление на риска след сключването на сделките.

Член 7

Позиции, които се определят като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност

(член 57, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Позиция, която се държи от нефинансов субект в стокови деривати, които се търгуват на места на търговия, или в икономически еквивалентни извънборсови договори съгласно член 6, се определя като намаляваща рисковете, пряко свързани с търговската дейност на този нефинансов субект, когато сама по себе си или в съчетание с други деривати в съответствие с параграф 2 („позиция в портфейл от стокови деривати“) отговаря на един от следните критерии:

а) намалява рисковете, произтичащи от потенциалната промяна в стойността на активите, услугите, факторите за производство, продуктите, стоките или пасивите, които нефинансовият субект или неговата група притежава, произвежда, изработва, обработва, доставя, купува, пуска на пазара, отдава под наем или на лизинг, продава или поема, или основателно възнамерява да извършва някоя от тези дейности в обичайния ход на своята дейност;

б) определена е като хеджиращ договор съгласно Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети в съответствие с член 3 от Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

2. За целите на параграф 1, позиция, определена като намаляваща риска, сама по себе си или в съчетание с други деривати, представлява позиция, за която нефинансовият субект или лицето, което държи позицията от името на този субект, отговаря на следните критерии:

а) включва описание на следното във вътрешните си политики:

i) видовете договори за стокови деривати, включени в портфейли, използвани за намаляване на рисковете, пряко свързани с търговската дейност, и критериите за допустимостта им;

ii) връзката между портфейла и рисковете, които той намалява;

iii) мерките, приети с цел да се гарантира, че позициите, засягащи тези договори, не служат за друга цел освен за обхващане на рисковете, пряко свързани с търговските дейности на нефинансовия субект, и че всяка позиция, която служи за различна цел, може да бъде ясно идентифицирана;

б) може да осигури достатъчно подробна информация за портфейлите по отношение на класа на стоковия дериват, базовата стока, времевата перспектива и всякакви други фактори от значение.

Член 8

Заявление за освобождаване от ограниченията на позициите

(член 57, параграф 1 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Нефинансов субект, който държи отговаряща на критериите позиция в стоков дериват, подава заявление за освобождаването по член 57, параграф 1, втора алинея от Директива 2014/65/ЕС, пред компетентния орган, който определя ограничението на позицията за този стоков дериват.

2. Лицето, посочено в параграф 1, представя на компетентния орган следната информация, която показва как позицията намалява рисковете, пряко свързани с търговската дейност на нефинансовия субект:

а) описание на естеството и стойността на търговските дейности на нефинансовия субект със стоките, към които се отнася стоковият дериват, за който се иска освобождаване;

б) описание на естеството и стойността на дейностите на нефинансовия субект, свързани с търговията със съответните стокови деривати, търгувани на места на търговия, и позициите, които се държат в тези стокови деривати, както и за икономически еквивалентните им извънборсови договори;

в) описание на естеството и размера на експозициите и рисковете на стоките, които нефинансовият субект има или очаква да има в резултат на търговските си дейности и които са или биха били намалени чрез използването на стокови деривати;

г) обяснение как използването на стоковите деривати от страна на нефинансовия субект пряко намалява неговата експозиция и рискове по отношение на търговските му дейности.

3. Компетентният орган одобрява или отхвърля заявлението в срок от 21 календарни дни след получаването му и уведомява нефинансовия субект за одобрението или отхвърлянето на освобождаването.

4. Нефинансовият субект уведомява компетентния орган, ако е налице съществена промяна в естеството и стойността на търговските му дейности или в търговските му дейности със стоковите деривати, както и ако промяната има отношение към информацията, определена в параграф 2, буква б), и представя ново заявление за освобождаване, ако възнамерява да продължава да го използва.

([1]) Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1).

ГЛАВА III

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ОГРАНИЧЕНИЯТА НА ПОЗИЦИИТЕ ОТ СТРАНА НА КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ

РАЗДЕЛ 1

Определяне на базовите стойности

Член 9

Методология за определяне на базовата стойност за ограниченията за месечните спот позиции

(член 57, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Компетентните органи определят базовата стойност за ограничението за месечната спот позиция на стоков дериват чрез изчисляване на 25 % от доставяните стоки за този стоков дериват.

2. Базовата стойност се определя като партиди, които представляват единицата за търгуване, използвана от мястото на търговия, на което се търгува стоковият дериват, и които представляват стандартизирано количество от базовата стока.

3. Когато компетентният орган определи различни ограничения на позициите за различни моменти през периода на месечната спот позиция, тези ограничения на позицията намаляват постепенно с приближаването на падежа на стоковия дериват и се вземат предвид договореностите на мястото на търговия, свързани с управлението на позицията.

4. Чрез дерогация от параграф 1 компетентните органи определят базовата стойност за ограничението за месечната спот позиция за всеки договор за дериват, чийто базисен актив е определен като храни, предназначени за консумация от човека, с общо открити позиции в договори за спот позиции и други месечни позиции в размер над 50 000 партиди в рамките на три последователни месеца, като изчислят 20 % от доставяните стоки за този стоков дериват.

Член 10

Доставяни стоки

(член 57, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Компетентните органи изчисляват размера на доставяните стоки за даден стоков дериват, като установяват количеството на базовата стока, което може да се използва за изпълнение на изискванията за доставка на стоковия дериват.

2. Компетентните органи изчисляват посочения в параграф 1 размер на доставяните стоки за даден стоков дериват, като използват средното месечно количество на базовата стока, налична за доставка за едногодишния период, непосредствено предшестващ определянето.

3. С цел определяне на количеството на базовата стока, което отговаря на условията по параграф 1, компетентните органи вземат предвид следните критерии:

а) договореностите за складиране на базовата стока;

б) факторите, които може да засегнат доставката на базовата стока.

Член 11

Методология за определяне на базовата стойност за ограниченията на други месечни позиции

(член 57, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Компетентните органи определят базовата стойност за ограничението за друга месечна позиция на стоков дериват чрез изчисляване на 25 % от откритите позиции в този стоков дериват.

2. Базовата стойност се определя като партиди, които представляват единицата за търгуване, използвана от мястото на търговия, на което се търгува стоковият дериват, и които представляват стандартизирано количество от базовата стока.

Член 12

Открити позиции

(член 57, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

Компетентните органи изчисляват откритите позиции в даден стоков дериват, като агрегират броя на партидите на този стоков дериват, оставащи на местата на търговия към даден момент.

Член 13

Методология за определяне на базовата стойност за определени договори

(член 57, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС)

1. Чрез дерогация от член 9 компетентните органи определят базовата стойност за ограниченията на месечната спот позиция за договорите с паричен сетълмент за месечна спот позиция, които попадат в раздел B, точка 10 от приложение I към Директива 2014/65/ЕС и които нямат измеримо количество на доставяните базови стоки, чрез изчисляване на 25 % от откритите позиции по договорите за тези стокови деривати.

2. Чрез дерогация от членове 9 и 11 компетентните органи определят базовата стойност за ограниченията на позициите за стоковите деривати, определени в член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС, чрез изчисляване на 25 % от броя на издадените ценни книжа. Базовата стойност се определя като брой ценни книжа.

3. Чрез дерогация от членове 9 и 11, когато в условията на даден стоков дериват се предвижда, че базовата стока се доставя непрекъснато през определен период от време, базовите стойности, изчислени съгласно членове 9 и 11, се прилагат за свързаните стокови деривати за същата базова стока дотолкова, доколкото се припокриват периодите на доставката им. Базовата стойност се определя като единици от базовата стока.

РАЗДЕЛ II

Фактори от значение за изчисляването на ограниченията на позициите

Член 14

Оценка на факторите

(член 57, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС)

Компетентните органи определят ограниченията на позициите на месечната спот позиция и на другите месечни позиции за даден стоков дериват, като използват базовата стойност, определена в съответствие с членове 9, 11 и 13, и я променят в зависимост от потенциалното въздействие на факторите, посочени в членове 16—20, върху целостта на пазара за този дериват и за базовата му стока, в следните граници:

а) между 5 % и 35 %; или

б) между 2,5 % и 35 % за всеки договор за дериват с базова стока, определена като храна, предназначена за консумация от човека, с общо открити позиции в договори за спот позиции и други месечни позиции, надвишаващи 50 000 партиди за период от три последователни месеца.

Член 15

Нови и неликвидни договори

(член 57, параграф 3, буква ж) от Директива 2014/65/ЕС)

1. Чрез дерогация от член 14:

а) за стокови деривати, търгувани на място на търговия с общо открити позиции в договори за спот позиции и други месечни позиции, които не надвишават 10 000 партиди за период от три последователни месеца, компетентните органи определят ограничение на позициите, държани в тези стокови деривати, в размер на 2 500 партиди;

б) за стокови деривати, търгувани на място на търговия с общо открити позиции в договори за спот позиции и други месечни позиции, които включват повече от 10 000, но по-малко от 20 000 партиди за период от три последователни месеца, компетентните органи определят ограничение на спот позициите и другите месечни позиции между 5 % и 40 %;

в) за стокови деривати, както са определени в член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС, с общ брой на издадените ценни книжа, който не надвишава 10 милиона за период от три последователни месеца, компетентният орган определя ограничението на позициите, държани в тези стокови деривати, в размер на 2,5 милиона ценни книжа;

г) за стокови деривати, както са определени в член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС, с общ брой на издадените ценни книжа повече от 10 милиона, но по-малко от 20 милиона за период от три последователни месеца, компетентният орган определя ограничение на спот позициите и другите месечни позиции между 5 % и 40 %.

2. Мястото на търговия уведомява компетентния орган, когато общият брой на откритите позиции на такъв стоков дериват достигне някой от посочените в предишния параграф размери на партидите или брой на издадените ценни книжа през период от три последователни месеца. Когато получат такива уведомления, компетентните органи преразглеждат ограничението на позицията.

Член 16

Падеж на договорите за стокови деривати

(член 57, параграф 3, буква а) от Директива 2014/65/ЕС)

1. По отношение на ограниченията на месечните спот позиции, ако стоковият дериват има кратък срок до падежа, компетентните органи променят ограничението на позицията в посока надолу.

2. По отношение на ограниченията на другите месечни позиции, когато стоковият дериват има много на брой отделни срокове на изтичане на договорите, компетентните органи променят ограничението на позицията в посока нагоре.

Член 17

Доставяни базови стоки

(член 57, параграф 3, буква б) от Директива 2014/65/ЕС)

Когато доставяните базови стоки могат да бъдат ограничени или контролирани, или ако размерът им е малък спрямо количеството, необходимо за целите на правилния сетълмент, компетентните органи променят ограничението на позицията в посока надолу. Компетентните органи оценяват степента, до която доставяните стоки се използват и като доставяни стоки за други стокови деривати.

Член 18

Общ размер на откритите позиции

(член 57, параграф 3, буква в) от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато е налице голям общ размер на откритите позиции, компетентните органи променят ограничението на позицията в посока надолу.

2. Когато размерът на откритите позиции е значително по-голям от доставяните стоки, компетентните органи променят ограничението на позицията в посока надолу.

3. Когато размерът на откритите позиции е значително по-малък от доставяните стоки, компетентните органи променят ограничението на позицията в посока нагоре.

Член 19

Брой на участниците на пазара

(член 57, параграф 3, буква д) от Директива 2014/65/ЕС)

1. Когато средният дневен брой на участниците на пазара, които държат позиция в стоков дериват за период от една година, е висок, компетентният орган променя ограничението на позицията в посока надолу.

2. Чрез дерогация от член 14, компетентните органи определят ограничението на месечната спот позиция и на другите месечни позиции между 5 % и 50 %, ако:

а) средният брой на участниците на пазара, които държат позиция в стоковия дериват през периода, водещ до определяне на ограничение на позицията, е по-нисък от 10, или

б) броят на инвестиционните посредници, действащи като маркет-мейкъри в съответствие с член 4, параграф 1, точка 7 от Директива 2014/65/ЕС по отношение на стоковия дериват към момента на определяне или преразглеждане на ограничението на позицията, е по-нисък от 3.

За целите на първа алинея компетентните органи могат да определят различни ограничения на позициите за различни периоди в рамките на месечния спот период, периода на другите месеци или и за двата периода.

Член 20

Характеристики на основния пазар на базовата стока

(член 57, параграф 3, буква е) от Директива 2014/65/ЕС)

1. Компетентните органи вземат под внимание начина, по който характеристиките на основния пазар влияят върху функционирането и търгуването на стоковия дериват и върху размера на позициите, държани от участниците на пазара, включително доколко лесно и бързо участниците на пазара получават достъп до базовата стока.

2. При посочената в параграф 1 оценка на основния пазар на базовата стока се взема предвид следното:

а) наличието на ограничения върху доставката на стоката, включително нетрайността на доставяната стока;

б) начинът на транспортиране и доставка на физическата стока, включително следните аспекти:

i) дали стоката може да бъде доставена само до конкретни пунктове на доставка;

ii) ограниченията на капацитета на конкретните пунктове на доставка;

в) структурата, организацията и функционирането на пазара, включително сезонният характер на пазарите на стоки от добивната промишленост и на селскостопански стоки, в резултат на които възникват колебания при физическата доставка през календарната година;

г) съставът и ролята на участниците на основния пазар на базовата стока, включително броят на участниците на пазара, които предоставят специфични услуги, позволяващи функционирането на основния пазар на базовата стока, като например управление на риска, доставка, съхранение или услуги по сетълмент;

д) макроикономически или други свързани фактори, които влияят върху функционирането на основния пазар на базовата стока, включително доставката, съхранението и сетълмента на стоката;

е) характеристиките, физическите качества и жизнения цикъл на базовата стока.

Член 21

Волатилност на съответните пазари

(член 57, параграф 3, буква г) от Директива 2014/65/ЕС)

След като приложат коефициентите, посочени в членове 16—20, отнасящи се до определянето на ограничението на позицията за всеки договор за стокови деривати, посочен в член 57, параграф 4 от Директива 2014/65/ЕС, компетентните органи коригират допълнително ограничението на позицията, когато са изпълнени следните условия:

а) налице е прекомерна волатилност на цената на стоковия дериват или на базовата стока;

б) допълнителната корекция на ограничението на позицията действително ще намали прекомерната волатилност на цената на този стоков дериват или на базовата стока.

Член 22

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 3 януари 2018 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 1 декември 2016 година.

За Комисията

Председател

Jean-Claude JUNCKER